SMMM STAJA BAÞLAMA-TÝCARET SÝCÝLÝ

Gönderen : caner - 21/06/2012 10:05

TÝCARET SÝCÝLÝ

Ticaret ve Sanayi Odasý veya Ticaret Odasý bulunan yerlerde bir ticaret sicili memurluðu kurulur. Oda olmayan veya yeterli teþkilatý bulunmayan odalarýn olduðu sicil iþleri Sanayi ve Ticaret Bakanlýðý'nca tespit edilecek o il dahilinde yeterli teþkilata sal odalardan birinin ticaret sicili memurluðu tarafýndan yürütülür.

Ticaret sicilinin yönetimi, Sanayi ve Ticaret Bakanlýðý'nýn uygun görüþü alýnarak ilgili oda meclisi tarafýndan atanan bir sicil memuruna aittir. Sicil memurluðunun iþ hacmine göre, ayný usulle yeteri kadar yardýmcý görevlendirilir. Ticaret sicili memuru ve yardýmcýlarý ile diðer personeli, görevleri ile ilgili suçlardan dolayý Devlet memuru gibi cezalandýrýlýr ve bunlara karþý iþlenmiþ Devlet memurlarýna karþý iþlenmiþ sayýlýr. Sanayi ve Ticaret Bakanlýðý, ticaret sicili memurluklarýnýn faaliyetlerini her zaman denetlemeye ve gerekli tedbirleri almaya yetkilidir. Ticaret sicili memurluklarý, Sanayi ve Ticaret Bakanlýðý tarafýndan alýnan tedbir ve talimatlara uymakla yükümlüdür.

Ticaret siciline, kanunlarda ve Ticaret Sicili Tüzüðü'nde tescil edileceði gösterilen hususlar tescil edilir. Sicile yapýlan kayýtlar, yerine göre ya belirli bir hukuki durumun doðumuna neden olur, ki bu durumda sicilin kurucu etkisinden söz edilir; ya da mevcut bir hukuki durumun varlýðýný ispata yarar. Bu durumda da sicil açýklayýcý bir etkiye sahiptir. Tescil iþlemleri tescil, tadil terkin olmak üzere üç þekilde gerçekleþir. Bir olayýn sicile geçirilmesi tescil, böyle bir olaydaki deðiþiklik dolayýsýyla sicildeki kay deðiþtirilmesi ve düzeltilmesi tadil, sicile geçirilmiþ bir olayýn ortadan kalkmasý veya sona ermesi sebebiyle mevcut kaydýn silinmesi iþlemi ise terkindir.

Tescil talep üzerine yapýlýr. Tescil talebi, ilgililer veya temsilcileri yahut hukuki halefleri tarafýndan yetkili sicil memurluðuna dilekçe ile olur. Kanunda aksine hüküm olmadýkça, tescil talebi süresi on beþ gündür. Bu süre, tescile tabi hususun meydana ge tamamlanmasý bir senet veya belgenin düzenlenmesine baðlý olan hususlarda bu senet veya belgenin düzenlendiði tarihten baþlar. Ticaret sicili memurluðunun yetki çevresi dýþýnda oturanlar için bu süre bir aydýr.

Tescil iþlemi, kural olarak ilgililerin talebi üzerine yapýlmakla birlikte mevzuatta açýk bir hüküm bulunduðu takdirde ilgili makamýn bildirmesi üzerine veya re'sen de yapýlabilir.

Sicil memuru tescil için aranýlan kanuni þartlarýn bulunup bulunmadýðýný araþtýrmakla yükümlüdür. Tüzel kiþilerin tescilinde, öz ortaklýk sözleþmesinin emredici hükümlere aykýrý olup olmadýðý ve kanunun zorunlu kýldýðý esaslarý içerip içermediði araþtýrý edilecek hususlarýn gerçeðe uygun olmasý, üçüncü kiþilerde yanlýþ bir fikir yaratacak nitelikte bulunmamasý ve kamu düzenine olmamasý da gerekir.Sonuçlandýrýlmasý bir mahkeme hükmüne baðlý olan veya sicil memuru tarafýndan kesin olarak tescilinde tereddüd edilen hususlar, ilgililerin talebi üzerine geçici olarak kaydolunur. Bu durumda ilgililerin üç ay içinde mahkemeye müracaat etmeli yahut aralarýnda anlaþmalýdýrlar. Aksi takdirde geçici kayýt re'sen silinir. Mahkemeye müracaat halinde kesinle olan hükmün sonucuna göre iþlem yapýlýr.

Sicil memurluðunca, ilgililerin tescil, tadil veya terkin talepleri üzerine verilen kararlara karþý tebliðden itibaren sekiz gün içinde sicilin bulunduðu yerdeki ticari davalara bakmakla görevli Asliye Hukuk Mahkemesine dilekçe ile itiraz edilebilir.

Sicile tescil ve kayýt için kötü niyetle gerçeðe aykýrý beyanda bulunanlar için cezai yaptýrýmlar öngörülmüþtür. Ayrýca, gerçeðe dolayýsýyla zarar görenler tazminat talep edebilirler. Ayný þekilde, sicildeki kayýtlarýn gerçeðe uygun olmamasý, üçüncü kiþilerd fikir yaratacak nitelikte bulunmasý veya kamu düzenine aykýrý olmasý halinde, bu durumu öðrendikleri halde düzeltilmesini istemeyenler ile tescil olunan bir hususun deðiþmesi veya sona ermesi yahut kaldýrýlmasý dolayýsýyla kaydýn deðiþtirilmesini ve silinmesini istemeye veya yeniden tescili gereken bir hususu tescil ettirmeye mecbur olup da bunun yapmayanlar bu kusurlarý yüzünden üçüncü þahýslarýn uðradýklarý zararlarý tazmin ile yükümlüdürler.

Ticaret sicili alenidir. Yani herkese açýktýr. Ýspatýna gerek olmaksýzýn sicilin içeriði, saklanan belgeler incelenebilir, bunlarýn tasdikli sureti alýnabilir ve bir hususun sicilde kayýtlý olup olmadýðýna iliþkin tasdikname dahi alýnabilir.

Tescilin etkisi, üçüncü kiþilerin kayýt edilen hususlarý bilmeleri bakýmýndan bir varsayýma dayanýr. Kayýt Türkiye Sicili Gazetes edildiðinin veya bu ilan bir nüshada tamamlanmamýþ ise tamamlandýðý günü takip eden iþ gününden itibaren hüküm ifade eder.

Bazý hususlar tescil ile derhal üçüncü kiþiler hakkýnda hüküm ifade eder.

Bir husus, usulüne uygun olarak tescil edildiði takdirde, etki alanýna giren üçüncü þahýslarýn bu kaydý bilmedikleri yolundaki idd dinlenmez. Buna olumlu etki denir. Örneðin atanan ticari mümessilin azledildiði ticaret siciline tescil ve ilan edilmiþse, bundan sonra üçüncü kiþilerin azlolunan ticari mümessil ile yapacaðý sözleþmeler müvekkili baðlamaz.

Buna karþýlýk tescili gerektirdiði halde tescil edilmemiþ veya tescil edilip de ilan edilmesi gerektiði halde ilan edilmemiþ hususlar üçüncü kiþiler tarafýndan bilinmemesi asýldýr. Buna da olumsuz etki denir. Örneðin ticari mümessil azledilmiþ, ancak durum tesc ilan edilmemiþse, bu ticari mümessilin üçüncü kiþilerle yapacaðý sözleþmeler müvekkili baðlar.

Ancak durumu tescil ve ilan ettirmemiþ olan müvekkil üçüncü kiþinin bu durumu bildiðini ispat edebilirse, yapýlan sözleþme ile ba
olmaktan kurtulur.

==========